

Αφιέρωμα: Η παραγωγικότητα του πρωτογενούς τομέα

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΒΒΑΚΗΣ, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (ΣΒΕ)

Άρση εμποδίων για συνεργασία αγροτών - μεταποίησης

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ την τελευταία δεκαετία υποστηρίζει την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας, με τη μεταποίηση και τη βιομηχανία στο επίκεντρο της αναπτυξιακής πολιτικής. Λαμβάνοντας υπόψη αφενός την πίεση που δέχονται οι μεταποιητικές επιχειρήσεις από τον διεθνή ανταγωνισμό και αφετέρου την υψηλή ποιότητα των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα της παραγωγής είναι προφανές και αδήριτη η ανάγκη για την ανάληψη δράσης που θα οδηγήσει στη δημιουργία ισχυρών συνεργασιών μεταξύ του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης για την παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων. Για να επιτευχθεί, όμως, ο συγκεκριμένος στόχος, κατά τον ΣΒΕ, θα πρέπει προηγουμένως να απαλειφθούν μια σειρά από εμπόδια, που δρουν ως ανάχωμα προς αυτή την κατεύθυνση. Μερικά από αυτά είναι τα εξής:

1. Η κείμενη νομοθεσία, η οποία δρα ανασταλικά και όχι ενθαρρυντικά για τη δημιουργία επιχειρήσεων στον πρωτογενή τομέα και, ακολούθως, για τη διασύνδεση αυτών των επιχειρήσεων με την εγχώρια μεταποίηση και βιομηχανία.
2. Το φορολογικό πλαίσιο, το οποίο είναι δυσβάστακτο.
3. Η αγορά εργασίας, ειδικά στον πρωτογενή τομέα, η οποία ταλαιπωρείται διαχρονικά από την αδύλωτη εργασία.
4. Η απουσία συστημάτων ικνυλασιμότητας, η οποία δυστυχώς οδηγεί σε παράνομες «ελληνοποιήσεις» προϊόντων.
5. Η έλλειψη σχημάτων πιστοποίησης αφενός των διαδικασιών παραγωγής και αφετέρου της ποιότητας των παραγόμενων τελικών προϊόντων, γεγονός που, επίσης, δρα αποτρεπτικά για τον κλάδο της εστίασης και των ξενοδοχείων, ούτως ώστε να επιλέξει την αγορά ελληνικών

προϊόντων και όχι εισαγόμενων. Για την άρση ακριβώς των παραπάνω σφραβλώσεων, ο ΣΒΕ προτείνει:

1. Την αυστηροποίηση του ελέγχου και της εποπτείας της αγοράς.
2. Τη θέσπιση αυστηρών κριτηρίων για τα συστήματα πιστοποίησης ποιότητας σε τοπικό επίπεδο.
3. Την ενίσχυση των δικτύων agro-logistics.
4. Την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού του πρωτογενούς τομέα μέσω πιστοποιημένων σχημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.
5. Την παροχή κινήτρων αφενός για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων από νέους αγρότες και νέους κτηνοτρόφους και αφετέρου των διασυνδέσεων των επιχειρήσεων αυτών με μεταποιητικές επιχειρήσεις σε τοπικό και υπερ-τοπικό επίπεδο.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ, Πρόεδρος

Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πολλαπλασιαστικού Υλικού (ΣΕΠΥ)

Αναδασμός και εστίαση στην ποιότητα των προϊόντων

ΕΙΝΑΙ ΓΕΓΟΝΟΣ ότι η ελληνική γεωργία εμφανίζει χαμηλότερες παραγωγικές επιδόσεις σε σχέση με τον ευρωπαϊκό κοινοτικό μέσο όρο σε αρκετούς δείκτες, όπως π.χ. στην παραγωγικότητα της

εργασίας. Πρόκειται για χρόνιο διαρθρωτικό πρόβλημα που οφείλεται σε πολλές αιτίες, με κυριότερη ίσως την αδυναμία της ελληνικής γεωργίας να εκμεταλλευτεί τα οφέλη που προκύπτουν από τις λεγόμενες «οικονομίες κλίμακας», όπως είναι π.χ. η μείωση του κόστους παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος. Με το μέσο μέγεθος της αγροτικής εκμετάλλευσης στη χώρα μας να μην ξεπερνάει τα 50 στρέμματα, τα οποία συνήθως είναι και διάσπαρτα σε παραπάνω από ένα αγροτεμάχιο και με κατακερματισμένο ιδιοκτησιακό καθεστώς, είναι φανερό ότι η ελληνική γεωργία δεν αξιοποιεί σε ικανοποιητικό βαθμό τους συντελεστές παραγωγής, όπως π.χ. τον μηχανολογικό εξοπλισμό, με αποτέλεσμα μειωμένη παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα. Είναι ανάγκη, συνεπώς, να προχωρήσουν άμεσα τα έργα του αναδασμού που θα ενοποιήσουν τις διάσπαρτες ιδιοκτησίες σε μεγαλύτερες ενιαίες εκμεταλλεύσεις με πρόσβαση στο οδικό και αρδευτικό δίκτυο, αλλά και θα οδηγήσουν σε εξορθολογισμό των ενοικίων των χωραφιών, που σήμερα είναι ακόμη σε αρκετά υψηλά επίπεδα. Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτεία μπορεί να προωθήσει και άλλες δράσεις, όπως η διανομή κρατικής γης, η ενίσχυση λειτουργίας της αγοράς γης στις αγροτικές περιοχές (π.χ. μέσω δανειοδοτήσεων), η προώθηση των μακροχρόνιων μισθώσεων κ.ά. Η ελληνική γεωργία, ωστόσο, είναι δυνατόν να καλύψει σε σημαντικό βαθμό το «χαμένο έδαφος» στην παραγωγικότητα και στην ανταγωνιστικότητα με άλλους τρόπους, όπως είναι η παραγωγή υψηλής ποιότητας τελικών αγροτικών προϊόντων, η πιστοποίηση σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, δηλαδή από το χωράφι μέχρι και το ράφι, μέσα από τη χρήση πιστοποιημένων αγροτικών εφοδίων (σπόροι, φυτοπροστατευτικά προϊόντα, λιπάσματα) και υπηρεσιών (ολοκληρωμένη διαχείριση παραγωγής), καθώς και μέσα από τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών, όπως είναι π.χ. η γεωργία ακριβείας. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του πολλαπλασιαστικού υλικού είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Τα νέα εργαλεία στη γενετική βελτίωση των φυτών προσφέρουν τεράστιες δυνατότητες στον τομέα της δημιουργίας νέων βελτιωμένων ποικιλιών, που μπορεί να συμβάλουν τα μέγιστα στην σειφόρο παραγωγή τροφίμων που προωθεί και η ΕΕ, με τη στρατηγική «From Farm to Fork».

ΣΑΒΒΑΣ ΜΠΑΛΟΥΚΤΣΗΣ, Πρόεδρος Συνδέσμου Εισαγωγέων Αντιπροσώπων Μηχανημάτων (ΣΕΑΜ)

Αναγκαιότητα για νέες τεχνολογίες και εκμχάνιση

ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ότι ο πρωτογενής τομέας στη χώρα μας έχει πολλές αδυναμίες και υστερεί σημαντικά σε σχέση με τις άλλες ανταγωνιστικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το επίπεδο της εκμχάνισης, η διάρθρωση των καλλιεργειών, ο μικρός κλήρος και η ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών είναι μερικές από αυτές τις αδυναμίες.

Είναι γνωστά τα αίτια αυτών των αδυναμιών και έχουν αναδειχθεί πολλές φορές από τον ΣΕΑΜ. Αυτά συμπυκνώνονται στην έλλειψη συγκεκριμένων στρατηγικών από πλευράς πολιτείας, η οποία θα στοχεύει στον εκσυγχρονισμό και στην αύξηση της παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα.

Το χαμηλό επίπεδο της εκμχάνισης και η έλλειψη εφαρμογής σύγχρονων τεχνολογιών αποτελούν μία από τις βασικές αιτίες της χαμηλής ανταγωνιστικότητας. Δεν είναι τυχαίο ότι στο πλαίσιο του THESSALONIKI HELEXPO FORUM, οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με τη θεματολογία «Νέες τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα». Τόσο η παρούσα πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΑΤ, όσο και η προηγούμενη, μαζί με εξειδικευμένους ομιλητές, ανέδειξαν την αναγκαιότητα ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών και του επιπέδου εκμχάνισης, για μια σύγχρονη και αποδοτική γεωργία και κτηνοτροφία. Οι νέες τεχνολογίες και εφαρμογές στον πρωτογενή τομέα, όπως είναι η ψηφιακή και η ευφυής γεωργία, η γεωργία ακριβείας και ο εξοπλισμός που μπορεί να

υποστηρίξει αυτές τις εφαρμογές, είναι τα εργαλεία που θα δώσουν στον αγρότη όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται, τόσο για την καλλιέργειά του (χαρτογράφηση, ανάλυση εδαφολογικών και λοιπών ποιστικών χαρακτηριστικών, ακριβής μέτρηση και ανάλυση του όγκου της παραγωγής) όσο και για άλλους εξωγενείς παράγοντες (π.χ. καιρικές συνθήκες). Η ψηφιακή και λογισμική επεξεργασία αυτών των πληροφοριών θα τον οδηγήσουν στις κατάλληλες αποφάσεις, όσον αφορά τον έλεγχο και τη λελογισμένη χρήση των εισροών, ενώ η χρήση εξοπλισμού γεωργίας ακριβείας θα αναλάβει την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών.

Η γεωργία δεν είναι πλέον ένα τρακτέρ, ένα άροτρο και μια πλατφόρμα. Θα πρέπει στην κουλτούρα του Έλληνα παραγωγού να ενταχθούν και οι νέες τεχνολογίες. Αυτές θα τον βοηθήσουν να μειώσει τις εισροές, να αυξήσει τις εκροές, να βελτιώσει το εισόδημά του και να αναβαθμίσει την οικονομική, επαγγελματική και κοινωνική του θέση. Και η πολιτεία, όμως, θα πρέπει να δημιουργήσει τις υποδομές για την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών (π.χ. εγκατάσταση τηλεμετρικών σταθμών) και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για επαρκή προβολή, γνώση, κατάρτιση και ενημέρωση.

Είναι αυτονόητο ότι η παροχή κινήτρων (οικονομικών, φορολογικών) είναι αναγκαίος παράγοντας για την επίτευξη αυτών των στόχων.

